

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (+370 5) 266 4201, faks. (+370 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETINIŲ ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ DARBO
APMOKĖJIMO IR KOMISIJŲ NARIŲ ATLYGIO UŽ DARBĄ ĮSTATYMO NR. XIII-198 1,
5, 6, 8 IR 9 STRAIPSNIŲ BEI 1 IR 2 PRIEDŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS
RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316 1 PRIEDO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ**

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija parengė ir teikia svarstyti Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 (toliau – BIDU) 1, 5, 6, 8 ir 9 straipsnių bei 1 ir 2 priedų pakeitimo įstatymo projektą (toliau – BIDU projektas), taip pat Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos parengtą Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 (toliau – VTĮ) 1 priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – VTĮ projektas).

Toliau lentelėje pateikiama informacija apie BIDU ir VTĮ projektais teikiamus pasiūlymus ir jiems įgyvendinti svarbi informacija.

1. Projektu sprendžiama problema ir jos priežastys

BIDU projektas parengtas siekiant neriboti galimybės skirti kintamosios dalies (jeigu tokia darbo užmokesčio sudėtinė dalis yra numatyta įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje) ir po neeilinio biudžetinės įstaigos darbuotojo veiklos vertinimo, taip pat netaikyti minimaliosios ir maksimaliosios priemokų dydžio ribos mokytojams ir pagalbos mokiniui specialistams, reglamentuoti, kas yra aukštesnės ar žemesnės pareigos, į kurias darbuotojas gali būti perkeliamas po veiklos vertinimo ir, siekiant teisinio aiškumo, atlikti kitus tikslinamojo ir techninio pobūdžio pakeitimus.

BIDU 6 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos minimalieji koeficientai negali būti mažesni negu 1,1 Vyriausybės patvirtinto minimaliosios mėnesinės algos (toliau – MMA), išskyrus darbininkus. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. rugpjūčio 28 d. nutarimu Nr. 709 „Dėl 2025 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“ yra patvirtintas 2025 metų minimaliosios mėnesinės algos (toliau – MMA) dydis – 1 038 eurų, ir siekiant, jog, nustačius 1 038 eurų MMA, minimalūs kvalifikuotų darbuotojų pareiginės algos koeficientai būtų didesni už nekvalifikuotų darbuotojų darbo užmokesčių ir neatsirastų nepagrįstai susiklosčiusios minimalių ir maksimalių pareiginės algos koeficientų sanklotos (MMA, vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 141 straipsnio 2 dalies nuostata, – mažiausias leidžiamas atlygis už nekvalifikuotą darbą), atsiranda poreikis peržiūrėti BIDU 1 priede numatytus minimaliuosius specialistų ir kvalifikuotų darbuotojų pareiginės algos koeficientus. Pagal BIDU 1 priedą kvalifikuoto darbuotojo (C lygis) minimalus pareiginės algos koeficientas yra 0,57, t. y. pareiginė alga sudaro 1017,68 euro (0,57 x 1785,4) ir yra 20 eurų mažesnė nei siūloma minimali mėnesinė alga 2025 metais (1 038 eurai). Didinant

kvalifikuoto darbuotojo minimalų pareiginės algos koeficientą, būtina didinti ir specialistų (A ir B lygio) minimalius pareiginės algos koeficientus, siekiant išvengti kvalifikuotų darbuotojų ir specialistų pareiginių algų koeficientų sanklotos.

BIDU 2 priede pedagoginiams darbuotojams nustatyti pareiginės algos koeficientai nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. turi būti padidinti 8 procentais, siekiant mokytojų ir šalies vidutinio darbo užmokesčio santykį ir toliau išlaikyti ne mažesnę kaip 130 procentų. Vadovaujantis Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinėmis sutartimis, atitinkamai turi būti padidintas ir pagalbos mokiniui specialistų bei švietimo įstaigų vadovujančių darbuotojų darbo užmokestis. Pagal teisės aktus, reglamentuojančius pedagogų atestaciją, auklėtojai (auklėtojai, dirbantys bendrojo ugdymo mokyklose, pailgintos dienos grupėse, bendrabučio auklėtojai) nėra atestuojami, nes neįgyvendina ugdymo programos, tačiau jiems gali būti įskaitytos kvalifikacinės kategorijos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Atsižvelgiant į tai, tikslintinas auklėtojų darbo apmokėjimo reglamentavimas.

Pagal VTĮ 1 priedo 9 punkto nuostatas, valstybės tarnautojo – specialisto, teismo administracijos sekretoriaus ir teismo posėdžių sekretoriaus – minimalus pareiginės algos koeficientas yra 0,57, t. y. šių valstybės tarnautojų pareiginė alga sudaro 1017,68 euro (0,57 x 1785,4) ir yra 20 eurų mažesnė nei siūloma minimali mėnesinė alga 2025 metais. Didinant valstybės tarnautojų 9 pareigybių grupės minimalius pareiginės algos koeficientus, numatytus VTI 1 priedo 9 punkte, būtina didinti ir 8–7 pareigybių grupių minimalius pareiginės algos koeficientus, atitinkamai numatytus VTI 1 priedo 7 ir 8 punktuose, siekiant išvengti valstybės tarnautojų pareigybių grupių pareiginių algų koeficientų sanklotos.

BIDU ir VTĮ projektai yra Lietuvos Respublikos 2025 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto lydimieji teisės aktai.

2. Projektu siūlomo teisinio reguliavimo esmė (siūlomas problemos sprendimas)

Atsižvelgiant į tai, kad BIDU reglamentuojamas ne tik eilinis, bet ir neeilinis veiklos vertinimas, nurodoma, kad BIDU nustato biudžetinių įstaigų darbuotojų veiklos vertinimą – ir eilinį, ir neeilinį. Siekdami neriboti galimybės skirti kintamosios dalies ir po neeilinio veiklos vertinimo, siūlome BIDU 5 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir atitinkamai to paties 5 straipsnio 3 dalį tikslinti išbraukiant žodžius „praėjusių metų“.

Siekdami teisinio aiškumo, siūlome nurodyti, kad A1 lygio pareigybių pareiginės algos koeficientai darbo apmokėjimo sistemoje didinami 20 procentų, palyginti su to paties lygmens (pakopos) pareigybėmis, kurių pagal pareigybės aprašymą priskirtoms funkcijoms vykdyti magistro kvalifikacinio laipsnio nereikalaujama (išskyrus biudžetinių įstaigų vadovus).

Kadangi mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų pavadavimas ar papildomi darbai įvertinami valandomis, pedagoginiams darbuotojams būtina nebetaikyti BIDU numatytos minimalios ir maksimalios priemokos dydžio ribos.

Atsižvelgdami į tai, kad BIDU nereglamentuoja, kas yra aukštesnės ar žemesnės pareigos ir siekdami teisinio aiškumo, siūlome nurodyti, kad aukštesnės ar žemesnės pareigos yra toje pačioje biudžetinėje įstaigoje esančios aukštesnės ar žemesnės biudžetinės įstaigos darbuotojo pareigos, kurios įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje priskirtos aukštesniam ar atitinkamai žemesniam pareigybių lygmeniui (pakopai).

Didinami BIDU 1 priede numatyti minimalieji pareiginės algos koeficientai specialistams ir kvalifikuotiems darbuotojams. A, B ir C lygio specialistų pareigybių minimalius koeficientus siūloma padidinti nuo 5 iki 12 proc. (A lygio specialistui – 53 eurai, B lygio specialistui – 89 eurai, C lygio kvalifikuotam darbuotojui – 124 eurai).

BIDU 2 priede pedagoginiams darbuotojams nustatyti pareiginės algos koeficientai didinami 8 procentais.

VTĮ 1 priedo 7–9 punktuose nurodytų 7–9 valstybės tarnautojų pareigybių grupių minimali pareiginės algos riba didinama 6–12 procentų.

3. Pasiūlymų įgyvendinimo mechanizmas

Nenurodoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento 21.2 papunkčiu, nes Projektu atliekami redakciniai ir teisės technikos pakeitimai.
4. Pasiūlymų įgyvendinimo kaštai (lėšų poreikis einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetinais metais bei jo finansavimo šaltinis)
<p>BIDU 1 priede numatytiems pareiginės algos dalies koeficientų dydžiams padidinti 2025 metais reikėtų apie 23,5 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų, iš jų apie 11 mln. eurų – savivaldybių biudžetams. Biudžetinėse įstaigose darbuotojų, išskyrus pedagoginius darbuotojus, kurie gauna minimalius pareiginės algos koeficientus, dirba apie 11,7 tūkstančio, taip pat apie 15 tūkstančių darbuotojų, kurių pareiginė alga yra šiek tiek didesnė nei minimali koeficiento riba.</p> <p>Įgyvendinant BIDU 2 priedo pakeitimus, mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų, mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, švietimo pagalbos įstaigų vadovų, jų pavaduotojų ir skyrių vedėjų, kurių darbas laikomas pedagoginiu, pareiginės algos koeficientams padidinti 2025 m. reikės skirti 54,4 mln. eurų, 2026 m. ir vėliau – po 163 mln. eurų kasmet. Šias lėšas numatyta įtraukti į 2025–2027 metų valstybės biudžeto projektą. BIDU 2 priedo pakeitimai bus taikomi apie 60 tūkst. darbuotojų (4 220 vadovujančių darbuotojų, 4 635 švietimo pagalbos specialistams, 46 564 mokytojams, 4 599 kitiems pedagoginiams darbuotojams).</p> <p>Įgyvendinant VTĮ projekto pakeitimus, 7–9 valstybės tarnautojų pareigybių grupių minimaliems pareiginės algos koeficientams padidinti 2025 metais prireiks 65 tūkst. eurų valstybės biudžeto lėšų, iš jų apie 4 300 eurų – savivaldybių biudžeto lėšų. Minimalių pareiginės algos koeficientų didinimas bus taikomas 88 valstybės tarnautojams.</p>
5. Laukiamas rezultatas ir nauda bei juos patirsiantys subjektai ir asmenų grupės
<p>Atliekant tikslinamojo ir techninio pobūdžio pakeitimus, bus užtikrinamas tinkamas atitinkamų nuostatų įgyvendinimas.</p> <p>Atliekami pareiginės algos minimaliųjų koeficientų pakeitimai užtikrins tinkamą Darbo kodekso 141 straipsnio 2 dalies nuostatos (MMA – mažiausias leidžiamas atlygis už nekvalifikuotą darbą) įgyvendinimą. Minimalūs kvalifikuotų darbuotojų pareiginės algos koeficientai ir valstybės tarnautojų minimalioji pareiginė alga bus didesnė už nekvalifikuotų darbuotojų darbo užmokestį, todėl neatsiras nepagrįstai susiklosčiusios minimalių ir maksimalių pareiginės algos koeficientų sanklotos. A, B ir C lygio specialistų pareigybių minimalūs koeficientai padidės nuo 5 iki 12 proc., 7–9 valstybės tarnautojų pareigybių grupių – nuo 6 iki 12 proc.</p> <p>Pedagoginių darbuotojų pareiginė alga nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. padidės 8 procentais: mokytojų, švietimo pagalbos specialistų – nuo 146 iki 205 eurų; vadovujančių darbuotojų – nuo 148 iki 340 eurų.</p>
6. Rodikliai, pagal kuriuos bus stebimas sprendimo įgyvendinimas
Nenurodoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento 21.2 papunkčiu, nes Projektu atliekami redakciniai ir teisės technikos pakeitimai.
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos¹ nuostatų įgyvendinimas
Projektu neįgyvendinamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatos.
8. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas
Projektu neperkeliama ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.
9. Notifikavimas² Europos Komisijai
Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.
10. Pranešimas³ Europos Komisijai dėl paslaugų teikimo laisvės

¹ Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

² Pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

³ Pagal Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo ir Pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikintus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos

Pranešimas dėl Projekto Europos Komisijai neteikiamas.
11. Informacija apie Projekto svarstymą Lietuvos Respublikos Vyriausybėje
Atsižvelgiant į tai, kad Projektai yra Lietuvos Respublikos 2025 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto lydimasis teisės aktas, Projektas nebuvo svarstomas tarpinstituciniame pasitarime ir, atsižvelgus į gautas institucijų pastabas, tiesiogiai teikiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybei svarstyti.
12. Informacija apie pastabų ir pasiūlymų, gautų po svarstymo Lietuvos Respublikos Vyriausybėje, įvertinimą
Po derinimo gautos pastabos iš Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos, Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“, Savivaldybių socialinių globos įstaigų vadovų asociacijos, Lietuvos Respublikos sveikatos ministerijos, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos. Iš kitų suinteresuotų šalių pastabų negauta arba gauti pranešimai, jog pastabų neturi. Projektas patikslintas pagal gautas suinteresuotų šalių pastabas ir pasiūlymus. Dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, teikiama derinimo pažyma.
Esminiai Projekto pakeitimai, atlikti įvertinus suinteresuotų šalių pateiktus pasiūlymus ir pastabas: 1. Atsisakyta minimaliosios priemokų ribos panaikinimo. Liko išimtis tik pedagoginiams darbuotojams dėl minimaliosios ir maksimalios priemokų ribos netaikymo. 2. Prie BIDU projekto prijungtas VTĮ projektas. 3. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pastabas, atlikti BIDU 1 priedo minimaliųjų pareiginės algos koeficientų didėjimo keitimai.
13. Projekto rengėjai
Ministerijos Darbo teisės grupės (vadovė Vita Baliukevičienė, tel. +370 611 34 047, el. p. vita.baliukeviciene@socmin.lt) vyresnioji patarėja Agnė Nakčerienė (tel. +370 656 382 57, el. p. agne.nakceriene@socmin.lt), patarėja Indrė Vaicekauskaitė (tel. +370 657 03 311, el. p. indre.vaicekauskaite@socmin.lt). Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Ekonomikos departamento (departamento direktorė Eglė Radėnienė, tel. + 370 684 26 858, el. p. Egle.Radeniene@smsm.lt) Švietimo ir sporto ekonomikos skyriaus (vedėja Jolita Mackevičienė, tel. +370 666 55 280, el. p. Jolita.Mackeviciene@smsm.lt) patarėja Danutė Bužinskienė (tel. +370 686 37 086, el. p. Danute.Buzinskiene@smsm.lt). Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Valstybės tarnybos politikos grupės vyresnysis patarėjas Adrianas Mečkovskis (tel. +37052717198, el. p. adrianas.meckovskis@vrm.lt).
14. Kita, Ministerijos nuomone, reikalinga informacija
Atsižvelgiant į tai, kad Projektai yra Lietuvos Respublikos 2025 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto lydimieji teisės aktai, Projektai nebuvo svarstomi tarpinstituciniame pasitarime ir, atsižvelgus į gautas institucijų pastabas, tiesiogiai teikiami Lietuvos Respublikos Vyriausybei svarstyti. Atsižvelgus į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos išsakytą poreikį prie BIDU projekto prijungti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos parengtą VTĮ 1 priedo pakeitimo įstatymo projektą, svarstymui teikiamas bendras Projektų paketas.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 1 lapas.
2. BIDU projektas, 9 lapai.
3. BIDU projekto lyginamasis variantas, 10 lapų.
4. VTĮ projektas, 1 lapas.
5. VTĮ projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
6. Projektų aiškinamasis raštas, 8 lapai.

7. Derinimo pažyma, 7 lapai.
8. Institucijų išvados, 33 lapai.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Vytautas Šilinskas

Agnė Nakčerienė, tel. +370 656 38 257, el. p. agne.nakceriene@socmin.lt
Indrė Vaicekauskaitė, tel. +370 657 03 311, el. p. indre.vaicekauskaite@socmin.lt.